

002 P
M31

У. Н. І. К.

КАТАЛОГ
ЮВЕЛІЙНОЇ
ВИСТАВКИ
Українського Ардкарства

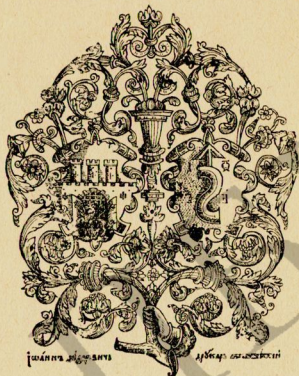
Склад проф. Ф. МАСЛОВ

ДЕРЖАВНО ВИДАВНИЦТВО УКРАЇНИ

HIBLY

НИБУ

НИБУ

1574¹⁵/_{II} 1924

Р22 (орд)

НИБУ

УКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ КНИГОЗНАВСТВА

655(064)

002P
M31

КАТАЛОГ

ЮБИЛЕЙНОЇ ВИСТАВКИ

УКРАЇНСЬКОГО ДРУКАРСТВА

СКЛАВ ПРОФ. С. І. МАСЛОВ.

334413

НІБУ

99

Державна історична
БІБЛІОТЕКА УРСР

72
78

1940 р.

82

БЕРЕЗЕНЬ РОКУ 1925.
КИЇВ.

~~ЦЕНТРАЛЬНА
Детская Библиотека
ул. Короленко 24.~~

НІБУ

Київськ. Губл. 5217. Київ 1925.
Друк. 500 прим. Зам. № 2396.
з Київської друкарні Державного
Видавництва України (ВУАН).

тародруки, що їх виставив Український Науковий Інститут Книгознавства з нагоди 350-літнього юбілею українського друкарства, мають на меті дати наочну картину розвитку друкарської техніки та ритівницького мистецтва України на протязі XVI—XVIII ст.

На виставці представлені тільки ті з друкарень, що працювали на Україні, та діяльність яких мала тісний зв'язок з культурним життям українського народу. Зовнішньою ознакою для відокремлення таких друкарень було користування кирилівським шрифтом; шрифт латино-польський, а, іноді, грецький мав в них другорядне значіння.

Матеріал для Виставки зібрано виключно з київських книгозбірень. Взагалі багаті на стародруки, книгозбірні ці не мають, одначе, всіх витворів друкарської продукції на Україні XVI—XVIII ст. Цим пояснюються великі прогалини Виставки. Наприклад, у Києві не пощастило знайти ні однієї книжки, надрукованої в мандрівній друкарні Павла Домжив-Лютковича, що працювала на протязі 1618-1629 р.р. по різних селах та містах Галичини та Волині. Не було також змоги розшукати Кремінецьких та Луцьких видань XVII ст., угорських того-ж часу, книжок, надрукованих Михайлом Стрільбицьким у Могилеві Подільському коло 1797 р. З друкарень другої половини XVIII ст., що працювали світським кирилівським шрифтом, залишилися не виставлені друкарні: Житомирська, Київського Губерніального Правління (була відкрита в 1799 р.), Чернігівська, Єлісаветградська, Кременчуцька, Катеринославська, Харківська та Кам'янець-Подільська.

За винятком перерахованих, решта друкарень, що працювали переважно кирилівським шрифтом в його церковно-слов'янській та світській варіаціях, мають відповідне місце у вітринах Виставки і представлені або в оригіналах, або в знімках з книг, яких в Києві не пощастило знайти. Таким чином в склад Виставки входять друкарні:

	Кількість видань	Кількість приміри.	Кількість знімків
1) Львівські (Івана Федоровича, Львівського Братства, Михайла Сльозки, Арсенія Желиборського та Юсіфа Шумлянського)	30	35	4
2) Стрятинська Ф. Ю. Балабана	2	3	—
3) Крилоська Гедсона Балабана	1	1	—
4) Унівського монастиря	7	8	—
5) Острозька К. К. Острозького	6	11	1
6) Дерманська його-ж	1	2	—
7) Рохманівська Кирила Транквіліона	1	1	1
8) Почаївської Лаври	26	27	—
9) Київські (Київо-Печерської Лаври, Академії Київської при Лаврі Печерській, Т. О. Вербицького та Спиридона Соболя)	80	80	2
10) Новгород-Сівер. Лазаря Барановича	6	6	—
11) Чернігівська (Кирила Транквіліона та Троїцького Іллієвського монастиря)	23	23	3
12) Бердичівська	1	1	—
13) Миколаївська	1	1	—
	185	199	11

З метою утворення загального тла, на якому відбувався розвиток українського друкарства, а також для з'ясування звязку його з друкарською діяльністю сумежних країн, до складу Виставки прилучено також кілька книг, що були видані по за межами України (чч. 1-9 і знімок під ч. 43).

Окремий відділ на Виставці займає ритівницьке мистецтво, Тут виставлені ритівницькі дошки (8 деревляних і 9 мідних), 13 деревляних клішів із заставками, в'язанням, ініціалами і кінцівками також 52 лл. відбиток з дошок та клішів, не рахуючи альбому, ч. 302, що має 294 відбитки. Майже всі ці експонати мають відношення до діяльності ритівницьких майстерень Київо-Печерської та Почаївської Лаври XVIII ст. Через те, що ритівницьке мистецтво вживалося не тільки для ілюстрації та орнаменталії книжок, але і для інтролігаторства, на Виставці представлені також деякі із знаряддів, що вжи-

валися для тиснення на шкіряних оправах в інтролігарнях Київсько-Печерської друкарні XVIII ст. (9 приладдів і 1 л. відбиток).

Окрему вітрину займають видання з приводу ювілею.

В експонуванню взяли участь державні бібліотеки м. Києва, а також і деякі приватні колекції. Більшість експонатів виставили бібліотеки, що належать Українській Академії Наук, а саме—бібліотеки Київсько-Печерської Лаври, Софіївського собору та Михайлівського монастиря (106 кн.: 93 з бібліотеки Лаври, 12 з Софіївського собору та 1 з Михайлівського монастиря). Лаврський музей Губполітосвіти з Відділом письма і друку виставив 4 кн. і всі експонати ритівницької та інтролігаторської справи. Всенародня Бібліотека України приймає участь на Виставці, експонуючи 85 книжок з бібліотеки колишньої Київської Духовної Академії. З Всеукраїнського музею ім. Т. Шевченка (кол. 1 Державний музей) представлено на Виставці 6 кн., з бібліотеки Київського Інституту Народної Освіти (кол. Університету) 2 кн. Бібліотека Інституту Книгознавства виставила вітрину з виданнями, що з'явилися з приводу 350-літнього ювілею українського друкарства. З приватних осіб на Виставці взяли участь М. О. Макаренко, що виставив 4 кн., та П. М. Попов, що виставив 2 кн.

Каталог Виставки складено за таким планом. Книжки розташовані по друкарнях, що працювали в тих або інших частинах України; в межах кожної друкарні видання йдуть в хронологічному порядку. Спочатку перелічуються книжки, що надруковані кирилицею шрифтом, потім книжки латино-польські та грецькі. Заголовки книжок наводяться точно, але опускаються другорядні подробиці. Заголовки дефектних примірників наводяться з відповідних наукових описів цих видань. Після заголовку зазначається рік видання і розмір в частках аркуша, в деяких випадках наводяться уваги про склад видання та вміщені в ньому ритини, зазначаються також дефекти примірника, що описується. На прикінці зазначається належність книжки до тієї або іншої бібліотеки та її опис в найбільш авторитетних бібліографічних підручниках, разом з чим взято на увагу такі бібліографічні справочники:

1) *П. Пекарській*. Наука и литература въ Россіи при Петрѣ Великомъ. Т. II. Описание славяно-русскихъ книгъ и типографіи 1698—1725 годовъ. СПб. 1862.

2) *В. Ундольскій*. Очеркъ славяно-русской библіографіи, съ дополненіями А. Θ. Бычкова и А. Викторова. М. 1871.

3) *П. Карамзевъ*. Описание славяно-русскихъ книгъ, напечатанныхъ кирилловскими буквами. Т. I. Съ 1491 по 1652 г. Спб. 1883.

4) *К. Estreicher*. Bibliografia polska. Tt. VIII-IX. Kraków. 1882—1888; tt. XII-XXIII. Kraków. 1891—1909.

5) *Ил. Свѣнцицкій*. Каталогъ книгъ церковно-славянской печати Церковнаго Музея во Львовѣ. Жовква. 1908.

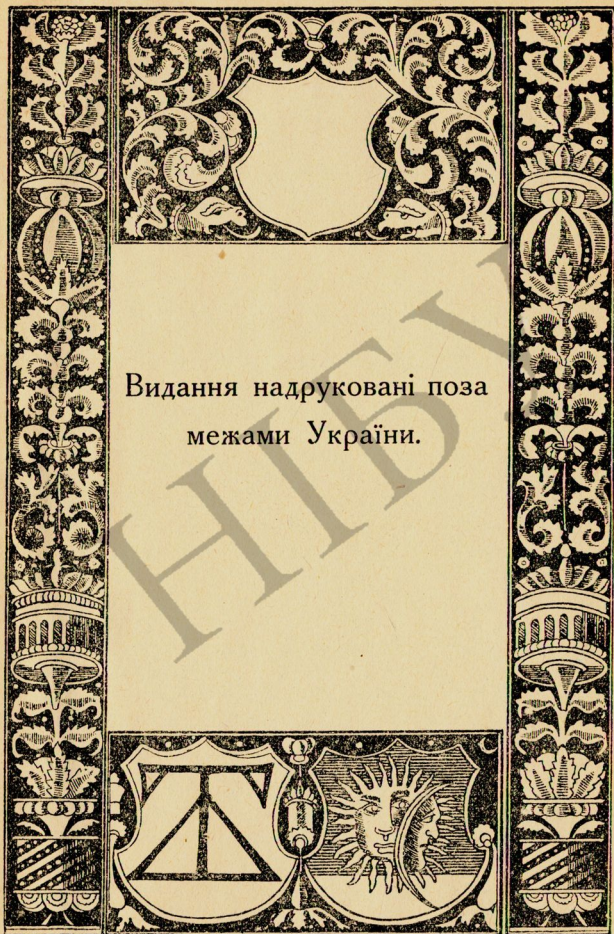
6) *В. Семенниковъ*. Библиографическій списокъ книгъ, напечатанныхъ въ провинціи со времени возникновенія гражданскихъ типографій по 1807 годъ. „Русскій Библиофиль“. 1912 г. №№ 2 и 3.

7) *В. Срезневскій и А. Бемъ*. Изданія церковной печати времени имп. Елисаветы Петровны 1741—1761. Петроградъ. 1914.

8) *Ө. Титовъ*. Приложенія къ I т. изслѣдованія: „Типографія Кіево-Печерской Лавры (1606—1616—1721)“. К. 1918. (Також під заголовком: „Матеріяли для історії книжної справи на Україні в XVI-XVIII вв.“ К. 1924).

Випускаючи в світ цей Каталог, Український Науковий Інститут Книгознавства вважає за свій обовязок висловити вдячність всім установам та особам, що сприяли влаштуванню Виставки, а особливо київській філії ДВУ в особі Б. Я. Ліфшиця, що взяла на себе витрати по виданню Каталога.

Видання надруковані поза
межами України.

НИБУ

Видання, надруковані по-за межами України.

1. Часослов, надрук. у Кракові Швайпольтом Фіолем в 1491 р. 4°. З гербом м. Кракова, різан. на дереві. Деф. (без початку й кінця, всього 296 лл.).—Михайлів. манаст. ч. 311.—Карат. ч. 2.

2. Тріодь Посна, надрукована в Кракові коло 1491 р. F°. Уривок (52 лл.). - Лаврськ. Музей ч. 288.—Карат. ч. 4.

3. Біблія Франціска Скорини (Книга Бытъя, Исходъ, Леувить, Числа, Вторый законъ). Прага 1519. З ритинами на дереві. Деф.—Лавр. Муз. ч. 229.—Карат. ч. 13.

4. Октоїх на пергамені, надруков. у Венеції в 1536—1537 р. повелінням Божидача Вуковича ченцями Феодосієм і Генадієм. F°. Примірник неповний (149 лл.).—Лаврськ. Музей ч. 230.—Карат. ч. 29.

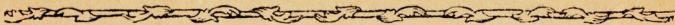
5. Євангелія, надрукована іером. Мардарієм „при храму св. Възнесенія, еже есть Мръкшина церква, въ подькриліе Чръніе гори“ в 1562 р. F°.—Лаврськ. Муз. ч. 5.—Карат. ч. 57.

6. Апостол. Москва. 1564 F°. З образом св. Луки, різаним на дереві. Деф.—Бібл. Київськ. ІНО, кол. ген. Бібікова ч. 217а.—Карат. ч. 69.

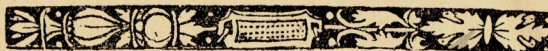
7. Статут Великого Князтва Літовського. В Вильни, друковано в дому Мамоничовъ. 1588. F°. З гербом Литви на загл. л., з портретом Сігізмунда III і гербом Лева Сапіги, різан. на дереві.—Бібл. Київськ. ІНО, Reg. Pol. 1332.—Карат. ч. 117.

8. Те-ж. Деф. (без початку).—К. Дух. Акад. В. XXII ⁵/₁₃.

9. Євангелія арабською мовою, видана в Алепо, в Сирії, під заг.: „Китабу ль-Инджілі ш-шаріфи т-таһири... Туби'а ль-ана заді-фан би-масрифи... Йувані Мазаба ль-джйтмани... Ва далика фі са-нати альфин ва саб'—майтин ва заманіййатин масізіййатин фі

шабри кáнуни 9-9áñí“, себ-то: „Книга чесної непорочної Євангелії..
Надрукована тепер знову коштом... Іоана Мазепи, гетьмана... І це в
році 1708 християнської ери в місяці січні“ F^o. З гербом Мазепи,
різаним на дереві.— К. Дух. Акад. В. XVI ²/₈.— „Сѣверная Пчела“
1853 р., ч. 178, стор. 712 (те-ж: „Журналь Мин. Нар. Просвѣщенія“.
Часть LXXIX. Спб. 1853, отд. VII, стор. 47-49).

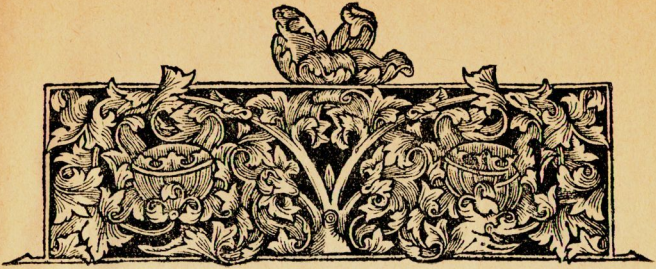

НІБІ

Книги надруковані в
українських друкарнях
в XVI—XVIII ст.

НИБУ

І. Друкарні в Галичині.

1. Львів. Друкарня Івана Федоровича (1573-1574 рр.)

10. Апостол. 1574. F^o. Деф. (нема образу ев. Луки, герба м. Львова, кілька листків дописано) — Софіїв. соб. ч. 41. — Карат. ч. 84.

11. Знімки з Апостола 1574 р. (л. 3-ій; герб м. Львова і друкаря Івана Федоровича; післямова) з праці *В. Е Румянцева*: „Сборникъ памятниковъ, относящихся до книгопечатанія въ Россіи“ Вып. I. М. 1872, табл. XX.

2. Друкарня Львівського Братства (з 1586 р. до наших днів).

12. *Пробѣсурица*, панегірик на пошану митроп. Михайлові Рогозі. 1591. 4°. Деф. (без одного л.). — З бібліотеки П. М. Попова. — Карат. ч. 122.

13. Іоанна Златоустаго. Книга о священствѣ. 1614. 4°. З ритинами на стор. 86 і 406, різаними на дереві. Деф. (нема стор. 1—60 ненум.). — К.-Печ. Лавра II. ³/₂₀. Карат. ч. 215.

14. Знімок з л. 12 віршів Памви Беринди „На Рождество Господа Бога и Спаса нашего Іисуса Христа Вѣршѣ, для утѣхи православнымъ христіаномъ“ 1616. — З статті *А. И. Сычевской*: „Памва Беринда и его Вирши на Рождество Христово и др. дни“. К. 1912. — Карат. ч. 223.

15. Октоихъ сирѣчь Осмогласникъ. 1630. F^o. З гербом Мирона Бернавського, воеводи Молдавоволоського, і присвяченим йому посланням. Два образи Іоана Дамаскіна (на початку й на л. 232 зв.) і ритини в тексті, різані на дереві. Деф. — К. Дух. Акад. В. XVI. ²/₂₀. — Карат. ч. 357.

Тут-же „Вослѣдованія праздникомъ“. Почаїв, 1741.

16. Знімок з заголов. л. книжки „Вѣршѣ з Трагодіи Христос пасхонъ Григорія Богослова“. 1630. — Зі статті *В. Шурата* „Христос пасхон. Львівські віршовані діяльогі з 1630 р.“. Львів. 1916. — Карат. ч. 359.

17. Анеологіон сирѣчь Цвѣтословъ или Труфолог. 1632. F^o. З дереворитами. Деф. (без початку і кінця).—К. Дух. Акад. В. XIII^{1/88}.—Карат. ч. 387.

18. Евангеліонъ. 1636. F^o. З образами Ісуса Христа на зв. загол. л., евангелістів і багатьма иншими дереворитами в тексті. Деф.—Соф. соб. ч. 1347.—Карат. ч. 438.

19. Те-ж. Деф. (без початку).—К. Дух. Акад. В. XVI^{2/6}.

20. Евангеліон. 1644. F^o. З образами евангелістів і багатьма дереворитами в тексті. Деф. (без початку).—К.-Печ. Лавра I^{2/21}.—Карат. ч. 572.

21. Анеологіон, сирѣчь цвѣтослов или Труфологъ. 1651. F^o. З різаними на дереві образами Успіння, невеликого герба м. Львова (на зв. загол. л.) і ритинами в тексті. На останній сторінці (л. 672 зв.)—великий герб м. Львова, такий-же, як в Апостоли 1574 р.—К.-Печ. Лавра XVIII^{2/7}.—Карат. ч. 680.

22. Тріодъ посна. 1664. F^o. З дереворитами Васил. Ушакевича. Деф. (без загол. л.).—К. Дух. Акад. В. XVII^{2/72}.—Ундольск. ч. 797.

23. Еухологіон сі естъ Требникъ. 1682. 4°. З образом Василія Великого, різаним на дереві. Деф. (без початку).—К. Дух. Акад. В. XVIII^{3/127}.—Ундольск. ч. 992.

24. Евангеліонъ. 1690. F^o. З образом Розпяття на зв. загол. л., чотирьох евангелістів і багатьма ритинами в тексті, різаними на дереві. Рямка на загол. л. різана ієродияконом Георгієм в 1636 р. Під Розпяттям і еванг. Матфієм, Марком та Іоаном підпис штихаря Євстафія Завадовського.—К.-Печ. Лавра III^{2/2}.—Ундольск. ч. 1105.

25. Те-ж.—1-й Держ. Муз. ч. 54.

26. Евангеліонъ. 1690. F^o. Рямка на загол. л. різана ієродияк. Георгієм в 1636 р. На зв. загол. л. дереворит Успіння роботи N.Z. в 1697 р. В тексті образи евангелістів (Євстаф. Завадовського) і багато дереворитів.—1-й Держ. Музей ч. 44.

27. Апостолъ, 1696. F^o. Успіння на зв. загол. л., апостоли й окремі ритини в тексті різані на дереві, з помітками: E.Z., Ілія, К.Θ. і Никодимъ—1-й Держ. Музей ч. 43.—Ундольск. ч. 1191.

28. *Ωρολόγιον* сирѣчь Часословъ полуставный. 1726. 4°. З ритиною Успіння на зв. загол. л., різ. на дереві N.Z.—К. Дух. Акад. E. V^{2/137}.—Ундольск. ч. 1746.

29. „Уставы“ священникам з підписом на останньому, 32-му листку митр. Афанасія (Шептицького) і датою „Лвов 2 іюнія року 1744“ 8°. Деф. (без початку)—К. Дух. Ак. В. XXI^{3/160}.

30. *Михайло Козачинський*. Благоутробіє Марка Авреліа Антоніна кесара римскаго. 1745. F^o. Слов'ян. і польською мовою.—К. Дух. Ак. В. XXII^{2/52}.—Ундольск. ч. 2015.

31. Те-ж.—К. Соф. соб. ч. 988.

Тут-же з брошури XVIII ст., що надруковані по-за межами України.

32. *Михайло Козачинський*. Філософія Арістотелева по умствованію періпатетиковъ изданная. 1745. F^o. Слов'ян., латинськ. і польськ. мовами. З гербом Розумовських, заставками й родовідним деревом Розумовських, різан. на міді Гр. Левицьким.—1-й Держ. Муз. ч. 30.—Ундольск. ч. 2014.

33. Богословія нравоучителная 1760. 8°. З гербом Шумлянських різан. на міді.—К. Дух. Ак. В. XVI ⁶/₂₀₅.—Ундольск. ч. 2317.

34. Иеіка ієрополітика или Філософія нравоучителная, смволами и приуподобленіи изясненна. 1760. 8°. З ритинами на міді.—К. Дух. Ак. В. XXV ¹⁰/₃₂₈.—Ундольск. ч. 2308.

35. Леітургіконъ сієсть Служебникъ. 1780. F^o. З ритинами на міді. Деф. (нижній край зотлів)—К. Дух. Ак. В. XV ²/₁₀.—Свѣнцицькій ч. 220.

3. Друкарня Михайла Сльозки у Львові (1639-1667 рр.).

36. Апостоль. 1639. F^o. З гербом митр. Петра Могилы та присвятою йому. Образи апостолів і невеличкі ритини в тексті, різані на дереві Ілією і В.Θ.З. Деф. (Загол. і декілька лл. в середині розірвані)—К. Дух. Акад. А. XIII ²/₁₁.—Карат. ч. 493.

37. *Триодіонъ* си єсть Триіѣсенець святои Великои Пятдесятници (Тріодъ Цвітна). 1642. F^o. З гербом Мефодія Адама Кісіля і присвятою йому. В тексті ритини, різані на дереві Т.П., В. і ин. Деф. (окремі лл. розірвані)—К. Дух. Акад. В. XVII ²/₇₀.—Карат. ч. 537.

38. Те-ж. Деф. (без поч. і кінця)—К. Дух. Акад. В. XVIII ²/₅₀.

39. Номканонъ си єсть Законоправилникъ. 1646. 4°. Деф. (без початку)—К. Печ. Лавра XI ⁷/₁₃₉.—Карат. ч. 596.

Тут-же „О сакраментяхъ еже єсть муствріяхъ или тайнахъ церковныхъ обще“ на 13 лл.

40. *Іоаникій Галатовський*. Ключъ Разумѣнія. 1663. F^o. З гербом Гедеона Святополк-Четвертинського та присвятою йому. З дереворитами образів арх. Михаїла перед текстом та Іоана Дамаскина на л. 125 зв. другої пагінації (на останньому помітка В.Θ.З.).—К. Дух. Акад. В. XVIII ²/₆₂.—Ундольск. ч. 794.

41. Триодіонъ си єсть Триіѣсенець святои Великои Четырдесятници. (Тріодъ посна). 1664. F^o. З гербом єп. Арсенія Желиборєського та присвятою йому. Образ Іоана Дамаскина (В.Θ.З.) і кілька ритин, різаних на дереві з поміткою: „Иліа“ Деф. (Деякі лл. почасти заліплені).—К. Дух. Акад. В. XVIII ¹/₁₇.—Ундольск. ч. 797.

42. *Іоаникій Галятовський*. Ключъ Разумѣнія. 1665. F^o. З гербом єпископа львівського Афанасія Желиборського та присвятою йому. На л. 325 невеликий дереворит Благовіщення.—К.-Печ. Лавра XII ³/₂. — Ундольск. ч. 803.

43. Знімок з загол. л. румунського перекладу „Ключа Разумѣнія“—„Кѣя инцелесулуй“. Букурешт. 1678. — З праці *I. Bîanu și N. Hodoș* „Bibliografia românească“ Tomul I. Bucuresci. 1903, p. 219.

44. *Іоаникій Галятовський*. Небо новое. 1665. 4°. З гербом Ганни Могилянки Потоцької та присвятою їй.—К.-Печ. Лавра XXIV ⁶/₁₆. — Ундольск. ч. 804.

45. Знімок з л. 107 двох ріжних видань „Неба Новаго“, датованих 1665 роком.—Зі статті *П. П. Огієнка*. „Издація Неба Новаго Іоаннікія Галятовскаго“ К. 1912. (Часопис „Искусство“ В. С. Кульженка, за 1912 р.).

4. Друкарня єпископа Арсенія Желиборського у Львові (1645-1646 рр.).

46. Евхологiон си естъ Молитвословъ или Требникъ 1645. 4°. Деф. (без початку й кінця).—К. Дух. Ак. В. XVIII. ⁵/₁₂₅. — Карат. ч. 590.

47. Зобране короткои науки о артикулахъ вѣрны православно-католицкой христiанскои. 1646. 4°. З гербом Желиборських на зв. загл. л.—Соф. соб. ч. 731.—Карат. ч. 598.

Тут-же збірка латинських і польських брошур XVII ст. Серед них: уривок панегирику Петрові Могилі латин. мовою.—*Sylv. Kossow*. Exegesis, toiestdanie sprawy o szkołach Kifowskich y Winiekich. K. 1635, без кінця—Уривок твору *Лазаря Барановича* „Notiy pięć, ran Chrystusowych pięć. Czernih. 1680 Див. нижче ч. 214.—*Уруофич* К. 1680. З образами російського державного гербу й офіри Ноя, різаними на дереві (штихар А.К.) Деф. (стор. 59-60 з образом Володимира св. вирвані). Див. нижче ч. 132.

5. Друкарня єпископа Іосифа Шумлянського у Львові (1687-1690, 1700-1708 рр.).

48. Ірмолой си естъ осмогласникъ от старыхъ рукописанных екземплярей исправленный. 1700. F^o. З дереворитом образу Іоана Дамаскина й ритиною на стор. 337 (D.S.). Текст з нотами для співу.—К.-Печ. Лавра III. ³/₂₄.—Пекарській ч. 33.

49. Те-ж. Деф. (без. початку).—К. Дух. Акад. В. XIV. ²/₂₈.

6. Стратин. Друкарня Ф. Ю. Балабана (1604-1606 рр.).

50. Божествѣнныя лутургія иже въ св. о. н. Іоанна Златоустаго, Василія Великаго и Пржедсвятченнаа. (Служебник) 1604. 4°. З гербом єп. Гедеона Балабана на зв. загол. л. і дереворитами на стор. 24, 26, 68, 236 і 355.—К.-Печ. Лавра XIII ⁶/₉₀. — Карат. ч. 175.

51. Моли́твѣникъ или Требникъ. 1606. 4°. З гербом еп. Гедеона Балабана на зв. загол. л. і ритиною Крещення, різан. на дереві М.Т. Деф. (кілька листків дописано; без кінця).—К.-Печ. Лавра VIII. $\frac{6}{102}$.—Карат. ч. 182.

52. Те-ж. Деф. (без початк. лл. і післямови).—К.-Печ. Лавра VIII. $\frac{6}{102}$.

7. Крилос. Друкарня єпископа Гедеона Балабана (1606 р.).

53. Евангеліє учительное... избранно... св. Каллистомъ, архієп. Константина града. 1606. F°. З образом Калліста і з дереворитами (на лл. 3, 8 і 11 зв.) Деф. (нема загол. л.).—К.-Печ. Лавра XII. $\frac{3}{3}$.—Карат. ч. 186.

8. Друкарня Унівського монастиря в Золочівській окрузі (1652-1771 рр.).

54. *Іосиф Шумлянський*. Зерцало до преїзреня и латвѣйшаго зрозуменя вѣры святой. 1680. 4°. Рямка на загол. л.—дереворит роботи Е.З.; на зв. загол. л. герб Шумлянських—К.-Печ. Лавра V. $\frac{6}{137}$.—Ундольск. ч. 959.

55. Требникъ, имѣяй в себѣ церковная послѣдованія. 1681. 8°. На зв. загол. л. образ хреста та знаряддів страстей, рит. на дереві. Деф. (декілька лл. дописано, без кінця).—К. Дух. Акад. В. XVIII. $\frac{9}{528}$.

56. Псалтирь. 1689. 4°. Деф. (без початку й кінця).—К. Дух. Акад. В. XVIII. $\frac{1}{80}$.—Ундольск. ч. 1102.

57. *Кирил Транквіліон*. Зерцало богословія. 1692. 4°. На зв. загол. л. дереворит Успіння. Деф. (без остан. лл.).—К.-Печ. Лавра XIV. $\frac{6}{3}$.—Ундольск. ч. 1127.

58. Вослѣдованія праздникомъ. 1738. F°.—К. Дух. Акад. В. XXXIV. $\frac{1}{45}$.—Свѣнцицькій ч. 297.

59. Те-ж.—К. Дух. Акад. В. XVIII. $\frac{1}{20}$.

Тут же „Уставъ божественныя литургіи“; на л. 94 зв. Розпятя з передстоячими, різане на дереві Іоаном М. Деф. (без початку).

60. Служебникъ. 1740. F°. З невеликими рисунками, що змалюють, як священник складає руки під час служби Божої, різаними на дереві. Деф. (без загол. л.).—К. Дух. Акад. В. XXXIV. $\frac{1}{25}$.—Свѣнцицькій ч. 207.

61. Еухологіонъ си есть Требникъ языкославенскій. 1744. 8°. Деф. (без початку й кінця).—К. Дух. Акад. В. XVIII. $\frac{9}{530}$.—Свѣнцицькій ч. 262.

II. Друкарні на Волині.

9. Друкарня ви. К. К. Острозького в м. Острозі (1580-1612 рр.).

62. Библия сирѣчь книги ветхаго и новаго завѣта, по языку словенску. З загол. л. 1581 р. і вихідним 12 линия 1580 р. F^o. На зв. загол. л. герб К. К. Острозького; на вихіднім л. друкарський знак Івана Федоровича.—К.-Печ. Лавра I. ²/₁₀. (Г. II—1).—Карат. ч. 101.

63. Те-ж. З загол. л. 1581 р. і вихідним 12 серпня 1581 р. F^o.—К. Дух. Акад. А. XIII. ²/₁₅.—Карат. ч. 102.

64. Те-ж. Деф. (без загол. л.).—К.-Печ. Лавра. I ²/₁₀. (Г. II—6).

65. Те-ж. З 4 розфарбованими образами євангелістів.—К. Дух. Акад. А. II ²/₃₃.

66. Те-ж. З 4 розфарбованими образами євангелістів (іншими, порівнюючи з ч. 65).—К.-Печ. Лавра. I ²/₁₀. (Г. II—3).

67. Те-ж. Частина видання надрукована іншим, не острозьким шрифтом (пророки Іезекіїл—Даніїл, лл. 133—162 зв.) Деф. (без ост. л. і декількох лл. в середині).—Соф. соб. ч. 13а.

68. Те-ж. Деф. (без початку й кінця).—Соф. соб. ч. 13б.

69. Знімок з 1-ої стор. „Хронології“ *Андрія Римши* 1581 р. З „Сборника снимковъ съ славяно-руськихъ старопечатныхъ изданій“ *С. Л. Птащичаго и А. П. Соболевскаго*. Ч. I Спб. 1895, табл. XXI.

70. Книга иже въ св. о. н. *Василія Великаго*, архієпископа Кесарія Каппадокійскія. (Книга о постничествѣ). 1594. F^o. З гербом Ковет. Острозького й образом Василія Великого, різан. на дереві. Деф. (без початк. лл.).—К.-Печ. Лавра X ²/₆.—Карат. ч. 132.

71. Книга иже въ св. о. н. *Іоанна Златоустаго*, архієпископа Костентинаграда, Маргаритъ глаголемаа. 1596. 4°. З гербом К. К. Острозького на зв. загол. л. — К. Дух. Акад. А. VII. ³/₁₆.—Карат. ч. 139.

72. Апокрисисъ албо отповѣдь на книжки о съборѣ Берестейскомъ... через *Христофора Филалета* врихлѣ дана. Коло 1598 р. 4°. Деф. (без лл. 1—3).—К. Дух. Акад. С. VII. $\frac{2}{810}$.—Карат. ч. 151.

Тут-же „Отписъ“ Клірика Острозького на лист о. Іпатія Потія, 1598 р.—Карат. ч. 155.

73. Лѣкарство на оспалый умыслъ чоловічій. 1607. 4°. Деф. (без початку й кінця).—К.-Печ. Лавра II. $\frac{2}{113}$.—Карат. ч. 190.

10. Друкарня ин. К. К. Острозького в Дермансьім монастирі (1603-1605 pp.).

74. Охтанкъ, сирѣчь Осмогласникъ. 1604. F°. З образом знярядів страстей Ісуса Христа, різан. на дереві. Деф. (без початку й кінця)—Соф. соб. ч. 1375.—Карат. ч. 176.

75. Те-ж. Дуже деф.—К. Дух. Акад. В. XVI. $\frac{2}{18}$.

11. Друкарня Кирила Транквіліона—Ставровецького (1618-1619 pp.).

76. *Кирил Транквіліон*. Євангеліє учителное. Рохманів. 1619. F°. З присвятою кн. Юрію Чарториському. Деф. (без початку, кінця й декількох лл. в середині).—К. Дух. Акад. В. XVIII. $\frac{2}{67}$.—Карат. ч. 249.

77. Знимок з л. 1 „Євангелія учителнаго“ *Кирила Транквіліона*, виданого начеб-то в Рохманові в 1619 р., але в дійсності надрукованого Максимом Вошанкою в Могильові в 1697 р.—З статті *С. Маслова*: „Къ історіи западно-русекыхъ типографій XVII вѣка“. „Труды XIV Археол. Съѣзда“, т. III. М. 1911.

12. Друкарня Почаївської Лаври (1732-1923 pp.).

78. *Лестовръчихов* си ест Служебник. 1735 (на 2-м загол. л. 1734) F°. З гербом єписк. Феодосія Лубінецького-Рудницького й присвятою йому. Рямка на 1-м загол. л. з образом трьох святителів, різана на міді (А. Н. sculp.). Рямка на 2-м загол. л., Почаївська Божа Мати, Розпяття, Іоан Златоуст, Василій Великий, Григорій Двоєслов і невеликі ритини в тексті різані на дереві. Під деякими підпис І. або Іосиф.—К. Дух. Акад. В. XIV. $\frac{2}{38}$.—Свѣнцицкій, ч. 205.

79. Те-ж. Деф. (без загол. і останнього лл.).—1-й Держ. Музей ч. 36.

80. Молитвословъ или Требникъ. 1741. 8°. З ритинами на міді (Joseph Goczemski sc).—К. Дух. Акад. В. XVII. $\frac{2}{299}$.

81. Тріодіонъ, сі естъ Триѣсенець св. вел. Четыридесятниці (Тріодъ Посна). 1744. F°. На стор. 701 образ Василія Великого, різаний на дереві Іосифом. Деф. (без початку). К. Дух. Акад. В. XVIII. $\frac{1}{10}$.—Свѣнцицкій ч. 88.

82. Богословіа правоучителная. 1751. 4^о. Деф. (без остан. лл.).—К. Дух. Акад. В. XVI. $\frac{6}{202}$.—Свѣнцицкій ч. 539.

83. Краткій катихізмъ історическій... на діалектъ славенскій трудомъ честнаго отца Макарія Нероновіча преведенный... 1756. 4^о. Слов'ян. і польськ. мовою.—К. Дух. Академія В. XIV. $\frac{6}{231}$.—Ундольск. ч. 2249.

84. Апостолъ. 1759. F^о. На зв. заголов. л. дереворит: Wizerunek stopki z woda N. M. P. na skale Poczajowskiey (Manuel I: sc); в тексті дереворити образів апостолів.—К. Дух. Акад. XIV. $\frac{1}{13}$.—Свѣнцицкій ч. 30.

85. Ірмологіонъ (нотний). 1766. F^о.—К. Дух. Академія В. XIV. $\frac{2}{30}$.

86. Еваггеліе. 1768. 8^о. З образами 4 евангелістів, різан. на міді (Joseph Goczem. sculp.).—К. Дух. Акад. Д. VI. $\frac{11}{160}$.—Свѣнцицкій ч. 16.

87. Федор Басарабскій. Писмена, си есть Начатки догмато-правоучителнаго богословіа. 1771. 4^о. Деф. (без загол. л.).—З бібліотеки М. О. Магаренка.—Ундольск. Дополненіе А. Ө. Бычкова, ч. 65.

88. Сѣмя слова Божія... Поученія от иноковъ Почаевскаго монастира из различныхъ авторовъ... собранная и простымъ языкомъ, простѣйшаго ради иже по весехъ народа сложенная... 1772. F^о.—К. Дух. Акад. В. XVIII. $\frac{2}{88}$.—Свѣнцицкій ч. 429.

89. Ірмологіонъ (нотний)... тупомъ второе изданъ. 1775. F^о.—К. Печ. Лавра X. $\frac{3}{13}$.—Ундольск. ч. 2623.

90. Уставъ церковнаго пѣнія. 1780. 8^о.—К. Дух. Акад. В. XVIII. $\frac{2}{341}$.—Свѣнцицкій ч. 234.

91. Тріодіонъ цвѣтнй. 1786. F^о. З ритинами на міді (Joseph Goczemski).—К. Дух. Акад. В. XVII. $\frac{2}{67}$.—Ундольск. ч. 2826.

92. Бесѣды парохіалнія. 1789. 8^о.—К. Дух. Акад. В. XVIII. $\frac{7}{432}$.—Ундольск. ч. 2934.

93. Кирил Транквіліон. Зерцало богословіа. 1790. 8^о.—К. Дух. Акад. В. XXII. $\frac{10}{217}$.—Ундольск. Дополненіе А. Ө. Бычкова, ч. 103.

94. Осмогласникъ от Великаго Ірмологіона. 1793. 4^о. Текст з нотами.—К. Дух. Акад. В. XVIII. $\frac{4}{56}$.

95. Часослов. 1794. 4^о. Мабуть старовірське видання. Деф. (без початку й кінця).—К. Дух. Акад. В. XVII. $\frac{7}{226}$.—Ундольск. ч. 3023.

96. Науки парохіалнія... з славенско-рускаго на простый и посполитый языкъ рускій преложенія. 1794. 4^о.—К. Печ. Лавра IX. $\frac{5}{9}$.—Свѣнцицкій ч. 431.

97. Книга преп. Никона, игумена Черныя горы. 1795. F^o. Мабуць старовірське видання.—К. Дух. Акад. А. XII. $\frac{1}{36}$.—Ундольск. ч. 3049.

98. Библиа сирѣчь книги священнаго писанія Ветхаго и Новаго Завѣта. 1798. F^o. Тт. I-V. Рямка на загол. л. різана на міді (Teodor S: scul: Poczai:).—К. Дух. Ак. А. П. $\frac{2}{20}$.—Ундольск. ч. 3109.

99. *Hilarion a SS-mo Sacramento (Falecki)*. Woysko serdecznych noworekrutowanych... affektow. 1739. 4°. З гербами Вишневецьких і Радзівілів, дереворити.—К. Дух. Акад. В. XVII. $\frac{5}{82}$.—Estreicher, t. XVI, str. 163.

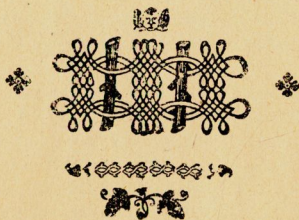
100. Ustawy św. o. n. Bazylego Wielkiego w krótcie zebrane. 1740. 8°. З образом Божої Матері, різан. на дереві Іосифом.—К. Дух. Акад. Д. VI. $\frac{12}{321}$. (Два примірн. в одній оправі).—Estreicher, t. XII, str. 402.

101. [*Izydor Byliński*]. Grzesznik przymuszony. 1756. 8°.—К. Дух. Акад. В. XVI. $\frac{9}{453}$.

102. Mowy y listy i. p. *Waclawa Rzewuskiego*, wojewody Podolskiego H. P. K. zebrane przez S(ew). R(zewuskiego) S. D. G. M. W. K. I. K. Mci. R. P. 1761. W Drukarni J. K. Mci Poczajowskiej. 4°.—К. Дух. Акад. С. IV. $\frac{5}{19}$.—Estreicher, t. IX, str. 314.

103. Epitome praeceptorum rhetoricorum. 1771. 8°.—К. Дух. Акад. Д. I. $\frac{6}{146}$.—Estreicher, t. XVI, str. 79.

104. *Hyracyusz Pocij*. Kazania i homilie od niedzieli Przedzapustney do niedzieli i poniedziałku Zesłania Ducha S: 1788. 4°.—К. Дух. Акад. В. XIX. $\frac{5}{203}$.—Estreicher, t. IX, str. 564.

III. Київські друкарні.

13. Друкарня Київо - Печерської Лаври (1617 - 1921 рр.)

105. Знімок з „Часослову“ 1617 р. З „Сборника знімковъ съ слав.-русск. старопечатныхъ изданій“ *С. Л. Птацицкаго и А. П. Соболевекаго*. Ч. II Спб. 1895, табл. II.

106. *Ἀνθολογιον* съ Богомъ съдержай церковную службу избранныхъ святыхъ на весь годъ. 1619. F^o. З ритинами на дереві. Деф. (початок дописано; край окреп. лл. обірвані) — К. Печ. Лавра I. ³/₄₇. — Карат. ч. 248; Титовъ, стор. 25-26.

107. Образ Петра Конашевича-Сагайдачного з брошури: „Вѣршѣ на жалосный погребъ П. К. Сагайдачного“ *Касіяна Саковича*. 1622. — З праці *О. П. Титова*. „Приложенія“..., стор. 40.

108. Іже въ св. о. н. *Іоанна Златоустаго* Бесѣды на 14 посланій св. ап. Павла. 1623. F^o. З образом Іоана Златоуста, різан. на дереві. Деф. (без початку). — К. Печ. Лавра XII. ²/₂₀. — Карат. ч. 284; Титовъ, стор. 52-85.

109. Іже въ св. о. н. *Іоанна Златоустаго* Бесѣды на Дѣянія св. апостоль. 1624. F^o. З присвятою Конст. Долмату. Образ Успінія Богоматери на зв. загол. л., герби архім. Єлисея Плетенецького, Костантина Долмата і малюнки в тексті, різані на дереві ритівниками Т. П. і Т. Т. — К. Печ. Лавра XIII. ²/₃. — Карат. ч. 289; Титовъ, стор. 91-104.

110. Св. о. н. *Андреа, архіеп. Кесарія Каппадокійскія* Тлъкованіе на Апокаліпсій св. ап. и еу. Хр. Іоанна Богослова. 1625. F^o. З присвятою Конст. Долмату. Образ Успінія на зв. загол. л., герби архім. Захарія Конистенського, Григорія Долмата та з ритини в тексті, різані на дереві ритівниками Т. П. і Т. Т. — К. Дух. Акад. А. Х. ¹/₃. — Карат. ч. 301; Титовъ, стор. 135-146.

111. *Памва Беринда*. Лексіконъ славеноросскій и именъ тлъкованіе. 1627. 4°. З гербом Дмитрія і Данііла Балабанів та присвятою їм; в тексті — ритина прип. Памви в Лівії, різана на дереві. — К. Дух. Акад. В. XXXVIII. ⁹/₁₅₈. — Карат. ч. 311; Титовъ, стор. 185-188.

112. *Τριώδιον* си есть Трипѣснецъ св. вел. Четырдесятници (Триодъ Посна). 1627. F^o. З багатьма дереворитами. Деф. (без загол. л. і кінця, багато лл. по краях обідрані). — К. Дух. Акад. В. XVII. ²/₆₉. — Карат. ч. 318; Титовъ, стор. 173-184.

113. *Λειτουργίαριον* си есть Служебникъ. 1629. F^o. Герб Петра Могилы, образ Розпяття, Іоана Златоустого, Васілія Великого й низка невеликих ритин, різані на дереві. — К. Печ. Лавра III. ³/₁₃. — Карат. ч. 336; Титовъ, стор. 195-213.

114. *Τριώδιον* си есть Трипѣснецъ св. Великои Пятдесятници (Триодъ цвітна). 1631. F^o. Герб Петра Могилы, образ Розпяття й численні великі та малі ритини, різані на дереві (на деяких помітка В. Р.). Деф. (без кінця і стор. 671-672). — К. Печ. Лавра X. ³/₃. — Карат. ч. 382; Титовъ, стор. 240-255, 263-266.

115. *Петро Могила*. Крестъ Христа Спасителя и каждого человека. 1632. 4°. З гербом Івремій Вишневецького й присвятою йому. Деф. (стор. 55-56 дописані). — К. Дух. Акад. В. XIX ⁷/₃₃₆. — Карат. ч. 389; Титовъ, стор. 268-288.

116. Евангеліе учительное, албо Казаня на каждую недѣлю и свята урочистыѣ. През св. о. н. *Калліста*, св. архієпископа Константинопольского и вселенского патріарху. 1637. F^o. З гербом Богдана Стеткевича й присвяченою йому передмовою. З образом патр. Каліста та 48 дереворитами. — К. Печ. Лавра XII. ³/₅. — Карат. ч. 455; Титовъ, стор. 321-341.

117. *Τριώδιον*, си есть Трипѣснецъ св. Великои Четырдесятници (Триодъ Посна). 1640. F^o. З гербом Фед. Проскури-Сущанського й присвятою йому. Образ Розпяття та ритини в тексті, різані на дереві. Деф. (загол. і кілька лл. в середині по краях обідрані). — К. Дух. Акад. В. XVIII. ¹/₅. — Карат. ч. 511; Титовъ, стор. 342-346, 357-361.

118. *Εὐχολογιῶν* албо Молитвословъ или Требникъ. 1646. F^o. Герб Петра Могилы і ритини в тексті, різані на дереві (помітки: Ілія, М. Т.). Прим. неповний (20, 890, 900-964, 416-427, 423-430 стор.). — К. Печ. Лавра XVIII. ²/₂₇. — Карат. ч. 595; Титовъ, стор. 367-375.

119. Постановлене от Его Цар. Вел. з Войском Запороз. рок. 1659. F^o. На л. 22 образ Купятицької Божої Матери, ритин. на дереві. — З бібліотеки М. О. Макаренка. — Ундольск. ч. 745.

120. *Іоаникій Галятовський*. Ключъ Разумѣнія. 1659. F^o. — К. Печ. Лавра III. ³/₁₇. — Титовъ, стор. 381-383.

Тут же „Казаня приданни до книги Ключъ Разумѣнія названою“. К. 1660.

121. (*Іоаникій Галятовський*). Казаня приданні до книги Ключъ Разумѣнія названої. 1660. F^o. — К. Печ. Лавра III. ³/₁₈. — Титовъ, стор. 383-384

122. Патерікъ или Отечникъ печерскій. 1661. F^o. З дереворитами роботи ченця Ілії. — К. Печ. Лавра XVI. ²/₇. — Титовъ, стор. 385-398.

123. *Лазар Баранович*. Меч духовный. 1666. F^o. З ритинами на місці заставок, різан. на дереві. Деф. (без початку й кінця). — К. Печ. Лавра XII ³/₁₁. — Титовъ, стор. 402-409.

124. *Інокентій Гізель*. Миръ съ Богомъ челоуѣку. 1669. F^o. З різан. на дереві алегоричним малюнком на л. 2 нен. і ритиною „Изображеніе еродства“ на стор. 170. — К. Печ. Лавра XVIII. ²/₄. — Титовъ, стор. 412-413.

125. *Іоаникій Галятовський*. Месіа правдивый Іисус Христос, Сынъ Божій. 1669. 4°. З дереворитами: на загол. л. на зв. загол. л. (герб Месії) і на л. 278 зв. Деф. (в початку й кінці бракує кількох лл.). Пор. нижче ч. 172 — К. Печ. Лавра V. ⁶/₉₇. — Титовъ, стор. 413-416.

126. *Лазар Баранович*. Трубы словесъ проповѣдныхъ. 1674. F^o. З алегоричним малюнком на л. 4 нен. (помітка С. М.) і ритинами на місці заставок, різан. на дереві. В кінці книжки повторена рямка загол. л. з гербом Барановича. — К. Печ. Лавра XIII. ¹/₁₃. — Титовъ, стор. 410-412.

127. *Συνοπσις* или краткое собраніе от разныхъ лѣтописцев о началѣ славяно-россійскаго народа. 1674. 4°. На зв. загол. л. ритина змальовує офірування Ноя, різан. на дереві Ілію. Деф. (початкові лл. по краях обідрані). — К. Дух. Акад. С. Х. ⁶/₃₈₁. — Титовъ, стор. 421-422.

128. *Антоній Радзивилловський*. Огородокъ Маріи Богородицы. 1676. F^o. З ритинами на місці заставок, різаними на дереві Ілію і ин. — К. Печ. Лавра X. ³/₂₅. — Титовъ, стор. 416-417.

129. Пречестныи акаѣсты всеседмичныя съ стихири и каноны. 1677. 4°. Рямка на загол. л. з поміткою А. К., Успіння на зв. загол. л. і ритини в тексті, з поміткою: Никодимъ, К. З., Ілія, різані на дереві. — К. Печ. Лавра VIII. ⁶/₃₉. — Титовъ, стор. 424-429.

130. *Συνοψις*... 1678. 4°. Друге видання. З образом офірування Ноя, різан. на дереві А. К. — К. Дух. Акад. С. Х. ⁶/₃₈₂. — Ундольск. ч. 924.

131. Патерікъ или Отечникъ Печерскій.. второе тушомъ изображенъ. 1678. F^o. З ритинами, різаними на дереві чен. Ілію. — К. Печ. Лавра XVI. ³/₈. — Титовъ, стор. 399-400.

132. *Субофцх...* 1680. 4^о. Третьє видання. З образом в. кн. Володимира на стор. 60, різан. на дереві І. К. Деф. (без початку і кінця; багато лл. дописано). Див. вище ч. 47.—К. Дух. Акад. С. Х. ⁶/₃₈₃.—Ундольск. ч. 951; Титовъ, стор. 422.

133. *Антоній Радивилоський*. Вѣнецъ Христовъ. 1688. F^о. Рямка на загол. л. Іоана Реклинського, і низка ритин на місці заставок (на деяких помітка В.) різані на дереві.—К. Печ. Лавра Х. ³/₂₄.—Титовъ, стор. 417-418.

134. (*Димитрій Ростовський*). Книга житій святихъ. Кн. I-IV. 1689-1705. F^о. Дереворити: в I кн. Христос, оточений обличчями святих, — перед текстом; в II-ій Успіння на зв. загол. л.—К. Печ. Лавра XV. ³/₃₆—Титовъ, стор. 444-456; Пекарскій, ч.ч. 29 і 93.

135. Апостоль. 1695. F^о. З дереворитами роботи Ілії, Т. Т., Феодора, Іоана Реклинського та инш. В вихідній літописі на л. 295 зв. прізвище гетьмана Мазени заклевно.—К. Печ. Лавра I. ²/₂.—Титовъ, стор. 462-470.

136. Евангеліе. 1697. F^о. Дереворити: Успіння на зв. загол. л. (помітка Θ. А.), евангелисти Матфій (Ил. а. 1644), Марк, Лука, Іоан (два останніх з поміткою: Дорофей) та низка невеличких малюнків в тексті. Деякі заставки та ритини розфарбовані від руки. Загол. л. і слідуєчі за ним 7 пєнумер. лл. надруковані в К. Печ. друкарні; текст евангелія (лл. 1-412 зв.), мабуть, надрукований у Львові в к. XVII—поч. XVIII в.—К. Печ. Лавра I. ²/₁₇.—Титовъ, стор. 470-471.

137. Псалтирь... съ краткимъ толкованіемъ, съ пѣснями и псалмы избранными... и с пасхаліею. 1697. F^о. З образом царя Давида і невеличкими дереворитами роботи Ілії, Феодора, В. А., І. Р. та ин. Деф. (без початку).—К. Печ. Лавра III. ²/₁₇.—Титовъ, стор. 482-484.

Тут-же. „Полууставъ съдержай в себѣ дневную и нощную службу“. К. 1682. З образом Успіння на зв. загол. л., різан. на дереві Ілією С. Деф. (без кінця).—Титовъ, стор. 438-439.

138. Тріодіон сі естъ Трипѣснецъ св. Великія Пятдесятниці (Тріодъ Цвітна). 1702. F^о. Рямка на загол. л. різана на міді Тарасевичем; на дереві—Успіння на зв. загол. л. (Θ. А.), Розпяття та инші ритини.—К. Печ. Лавра Х. ³/₄.—Титовъ, стор. 256-262.

139. Патерикъ или Отечникъ печерскій. 1702, червень. F^о. З ритинами, різаними на дереві Ілією.—К. Печ. Лавра XVI. ³/₉.—Пекарскій ч. 55; Титовъ, стор. 400-401.

140. Патерикъ или Оtechникъ печерскій. 1702, грудень. F^o. З присвятою Петрові І. Ритини на міді Л. Т. (Леонтія Тарасевича) Див. нижче ч. 284. Деф. (без загол. л.).—К. Печ. Лавра. XVI. ³/₉.—Пекарскій, ч. 56; Титовъ, стор. 401.

141. Λειτουργάριον сі єсть Служебникъ. 1708. F^o. Рямка на загол. л., Розпяття з предстоящими на зв. загол. л. і кілька дереворитів в тексті різані Марком Семеновим; Іоан Златоуст на л. 72 зв. з поміткою: Тихон.—К. Печ. Лавра IV. ³/₂.—Пекарскій ч. 128; Титовъ, стор. 222-224.

142. (Феофан Прокопович). Панегврикос или Слово похвалное о преславной над войсками свѣйскими побѣдѣ. 1709. F^o. На л. з заставка,—російський держав. герб, оточений військовою арматурою, різана на міді.—К. Дух. Акад. В. XVIII. ²/₃₆.—Пекарскій ч. 142; Титовъ, стор. 497-498.

Тут-же: Jan Ornowski „Bogaty Wirydarz“. К. 1705, з різан. на міді гербом Захаржевських, уривок без початку й кінця (зберіглося 52 лл.). Пор. нижче ч. 173.

143. Алфавитъ духовный в ползу іноком и мірским, богоугоднѣ жити хотящым. 1713. 8°. З гербом Дим. Мих. Голицина, ритин. на дереві, та присвятою йому.—К. Печ. Лавра II. ⁷/₉₃.—Пекарскій ч. 229; Титовъ, стор. 499-502.

144. Ωρολογιον сі єсть Часословъ. 1713. F^o. З дереворитами Успіння на зв. загол. л. з підписом „Θ. Α.“ і Старозавітної Тройці на л. 5 нenum. Деф. (в початку лл. по краях обідрані).—К. Печ. Лавра VI. ³/₁₅.—Пекарскій ч. 226; Титовъ, стор. 508-510.

145. Псалтирь... с пѣснями и псалмы избранными... и с пасхалиєю. 1715. 4°. З дереворитами: рамка на загол. л. (Марко С.), Успіння на зв. загол. л. (Тихон), цар Давид на л. 14 нenum. зв., Божа Матір в оточенні янголів на л. 270 зв. (Е. З.).—К. Печ. Лавра I. ⁵/₃₄.—Пекарскій ч. 287; Титовъ, стор. 511-512.

Тут-же: 1) „Пречестныи кааисты и прочія спасителныя молбѣ“. К. 1709. З дереворитами (помітки: Марко С., Никодим, N. Z., Тит, А. К., Феофор). На окремих лл. ритини на міді Ів. Щирського. Деф. (кілька лл. дописано).—Пекарскій ч. 149; Титовъ, стор. 493-496.—

2) Павечерня малаа, s. l. et a. Дереворити: рамка загол. л. (А. К.), Зшествя Св. Духа на зв. загол. л.; на окр. л. Воскресіння, різане на міді Л. Тарасевичем Деф. (багато лл. дописано).—3) Каноны Пр. Богородици осмогласніи. К. 1697. З великими та малими дереворитами (Феофор, А. К. О., А. К.).—Титовъ, стор. 481.

146. Книга Дѣяній и Посланий св. апостоль. 1722. F^o. Рямка на загол. л. ритин. на міді; решта дереворити: Успіння на

зв. загол. л. [і образи апостолів в тексті. З цензурним свідомством протектора друкарень архим. Гарііла (Бужинського).—К. Печ. Лавра III. ²/₆.—Пекарській, ч. 508.

147. *Стефан Яворський*. Камень вѣры. 1730. F^o. Рямка на загол. л., різана на міді.—К. Печ. Лавра XVI. ²/₂₆.—Ундольск. ч. 1781.

148. Правило кѣ божественному причащенію. 1739. 4°. Рямка на загол. л. різана на міді; Успіння на зв. загол. л. й цнші ритини—на дереві.—К. Печ. Лавра VI. ⁵/₃₂.—Ундольск. ч. 1865.

Тут же: 1) Акафістъ св. вмч. Варварѣ. К. 1741. З різаним на дереві образом Варвари (підп. Софроній) та 25 малюнками з її життя.—Срезн. Бемъ ч. 2. 2) Служба св. Димитрію Ростовському.—К. 1761.

149. Псалтирѣ (толкова). 1741. F^o. Рямка на загол. л. і дві ритини в тексті різані на міді Аверкієм Козачковським. Образ Успіння на зв. загол. л., різаний на дереві Геронтієм.—К. Печ. Лавра III. ²/₁₉.—Срезн. Бемъ, ч. 8.

150. Часословъ. 1742. F^o. Рямка на загол. л. ритин. на міді; Успіння на зв. заг. л. (Геронтії) і образ Собору всіх святих перед текстом—різані на дереві. Деф. (деякі лл. по краях обідрані).—К. Печ. Лавра I. ³/₃₃.—Срезн. Бемъ ч. 51.

151. Молитвословъ. 1742. 16°. З ритинами, різаними на дереві. Деф. (без початку).—К. Дух. Акад. В. XVII. ¹⁰/₃₁₁.—Срезн. Бемъ ч. 12.

152. Тріодіонъ, сі єсть Трипѣснецъ (Тріодъ посна). 1743. F^o. Рямка на загол. л. різана на міді; дереворити з підписами Никодима, N. Z., A. K.—К. Печ. Лавра IX. ³/₁₅.—Срезн. Бемъ ч. 66.

153. (*Михайло Козачинський*). Панегірик на пошану приїзду до Київа імп. Лизавети Петровни. 1744. F^o. Слов'янською, латинською та польською мовами.—К. Дух. Акад. В. XXII. ²/₃₁.—Срезн. Бемъ ч. 76.

154. Трідъ цвѣтная. 1747. F^o. На зв. загол. л. „Моленіє о чашѣ“, різане на міді (помітка: d: w). В тексті дереворити з підписами Феофана К., Григорія, Георгія.—К. Печ. Лавра IX. ³/₁₁.—Срезн. Бемъ ч. 166.

155. Минія, мѣсяць Маій. 1750. F^o. Рямка на загол. л. різана на міді ченцем Іларіоном; на зв. загол. л. образ поклоніння хресту, на міді, з підп. ієрод. Севастіяна. Дереворити в тексті. Деф. (деякі лл. по краях обідрані).—К. Печ. Лавра IV. ³/₆.—Срезн. Бемъ ч. 208.

156. Правило кѣ божественному причащенію. 1752. 4°. Рямка на загол. л. ритинована на міді ченцем Іларіоном. В тексті дереворити (на деяких підпис Геронтія).—К. Печ. Лавра VI. ⁵/₃₃.—Срезн. Бемъ ч. 253.

157. Служба со Акаѳістомъ святит. Христову Ніколаю и Житіє съ чудесы его. 1754. 4^о. З образом св. Миколи, різан. на дереві; ініціали з малюнками з життя Миколи. Деф. (без кінця; декілька лл. дописано).—К. Дух. Акад. Д. X. ⁹/₂₂₀.—Срезн. Бемъ ч. 292.

158. Акаѳісты съ каноны и прочая душеполезная моленія. 1754. 4^о. З ритинами на міді Аверкія Козачковського. Текет і ритини в широких ритинованих рячках. Деф. (нема початку).—К. Печ. Лавра IV. ⁵/₅₁.—Срезн. Бемъ ч. 277.

159. Псалтирь съ возселѣдованіємъ. 1756. F^о. Рямка на загол. л. ритинов. на міді Θ. L.; Успіння на зв. загол. л. (ієрод. Ф.) та царь Давид перед текстом Псалтирі різані на дереві.—К. Печ. Лавра VII. ³/₇.—Срезн. Бемъ ч. 327.

160. Библиа, сирѣчь Книги священнаго писанія Ветхаго и Новаго завѣта. 1758. F^о. 49+313 лл. (кінчається статтею Афанасія Олександрійського про толкування псалмів). Рямка на загол. л., портрет імп. Лизавети на л. з зв. і ритини на місці заставок різані на міді. На загол. л. між иншим будинок Лаврської друкарні.—К. Печ. Лавра I. ¹/₉.—Срезн. Бемъ ч. 348.

161. *Самуїл Миславський*. Догмати православныя вѣры. 1760. F^о. З присвятою гетьману Кир. Гр. Розумовському. Слов'янською та латинською мовами.—К. Печ. Лавра XVI. ²/₂₁.—Срезн. Бемъ ч. 395.

162. Патерикъ Печерскій. 1760. F^о. Рямка на загол. л. та алегоричний малюнок на зв. загол. л. різані на міді Леонтієм Тарасевичем. В тексті з ритини на міді (одна, на л. 172, з поміткою L. T.) та низка дереворитів з підписами Филип Б., С. I. I. С., В та ин.—К. Печ. Лавра XVI. ³/₁₀.—Срезн. Бемъ ч. 399.

163. Служба со Акаѳістомъ Успенію Пр. Богородицы. 1761. 4^о. З ритиною Успіння на зв. загол. л., різаною на дереві Геронтієм. Сторінки в широкій ритинов. рячці. Ініціали з змалюванням подій з життя Богородиці.—К. Печ. Лавра VIII. ⁶/₁₂₈.—Срезн. Бемъ ч. 424.

164. Ода на прибытіє імп. Екатерины Вторыя въ градъ Кіевъ, 1787 года генваря 29 дня поднесенная отъ Академіи Кіевской. 1787. F^о.—К. Дух. Акад. В. XXII. ²/₅₃.

165. *Ієром. Платон*. Православное ученіє или сокращенная христіанская Богословія. 1791. 4^о. З присвятою в. кн. Павлу Петровичу.—К. Дух. Акад. В. XIV. ⁶/₂₃₈.—Ундольск., ч. 2966.

166. *Silvester Kossow*. Paterikon abo Żywoty ss. oycow pieczarskich. 1635. 4^о. З присвятою Адаму Кіселю. На стор. 168— герб Петра Могилы, ритин. на дереві. Деф. (без загол. л.). Див. нижче ч. 168.—К. Дух. Акад. С. VII. ¹¹/₁₃₃₆.—Estreicher, t. XX, str. 141; Титовъ, стор. 525-526.

173. *Jan Ornowski*. Bogaty... Wirydarz, herbownemi... pp. Zacharzewskich poroznie po swych kwaterach zasadzony rozami. 1705. F^o. З гербом Захаржевських, ритин. на міді (двічі повторено). Дуже деф. (нема низки лл. та ритин Ін. Щирського). Див. вище ч. 142.—К. Дух. Акад. В. XXII. ²/₄₆.—Титовъ, стор. 532-533.

Тут же панегирик *Феоф. Прокоповича*: Ad imper. Petrum II, cum Mosquam tenderet, insignia regni capessurus. Petrobourgi. 1728.

174. *Andreas Chmarny*. Domus Sapientiae... p. Ioasapho Krokowski... oblata. 1708. F^o. На л. 2 ритина на міді („Премудрость созда себѣ домъ“).—К. Соф. соб. ч. 978a.—Estreicher, t. XIV, str. 169; Титовъ, стор. 533.

175. *Grammatica latina, a regulis, quae captum discentium remorantur, repurgata usibusque juventutis Parvae Russiae, in Academia Kijoviensi excolendae... accomodata*. 1765. 8°.—К. Дух. Акад. В. XXXVI. ⁹/₅₀₇.—Estreicher, t. XVII, str. 325-326.

176. Ἀπολογία ἐν τῇ ἀγία καὶ μεγάλῃ Κυριακῇ τοῦ πάσχα. 1780. 8°.—К. Дух. Акад. В. XVII. ⁷/₂₁₁.

14. Друкарня Академії Київської при Лаврі Печерській (з 1787 р.).

177. *Самуїл (Миславський)*. Слово при отбытіи изъ богоспасаемаго града Ростова въ древнѣйшій градъ Кіевъ. 1787. 4°.—К. Дух. Акад. В. XVIII. ⁸/₃₁₀.

Тут же різні промови та вірші к. XVIII—поч. XIX в., видані по за межами України.

178. Збірник казаннів к. XVIII—поч. XIX вв. 4°. Між ними три казання *Іоана Леванди*: 1) Слово въ день коронованія имп. Катерини Вторяя. 1790, 2) Слово на день коронованія имп. Катерини Алексѣвны. 1792, 3) Слово въ день возшествія на престоль імп. Катерини Алексѣвны. 1796.—К. Дух. Акад. В. XVIII. ⁸/₃₁₁.—Семенниковъ, „Русскій Библиофиль“ 1912 р. ч. 2, стор. 58-60, чч. 5, 12 і 27.

179. [*Самуїл Миславський*]. Краткое историческое описание Кіево-печерскія Лавры. 1791. Мала 8°.—Кіево-Печ. Лавра XXIV. ⁷/₄₉.—Семенниковъ, стор. 58, ч. 7.

Тут же: Достопамятнѣйшія древности въ Кіевѣ К. 1791.—Краткое историческое извѣстіе о Кіевѣ. К. 1791.

180. *Максим Сімигиновський*. Грамматика польская, для пользы и употребленія російскаго юношества. 1791. 8°.—К. Дух. Акад. В. XXXVIII. ⁵/₁₈₉.—Семенниковъ, стор. 58, ч. 6.

181. [Аполлос Байбаков]. Грамматика, руководствующая къ познанію славено-россійскаго языка. 1794. 4^о. — К. Дух. Акад. В. XXXVIII. 4/71.

182. Радостныя чувствованія музъ, излианныя въ одахъ и разныхъ стихотвореніяхъ при всерадостномъ случаѣ поздравленія съ прибытіемъ... митроп. Герофея. Посвященныя учениками россійскаго стихотворенія 1796, мая 31. 4^о. — К. Дух. Акад. В. XXXIII. 4/62. — Семенниковъ, стор. 60, ч. 23.

183. [Максим Симигиновскій]. Начальныя правила сочиненія латинскаго, для начинающихъ обучаться латинскому языку. 1798. 8^о. — К. Дух. Акад. В. XXXVII. 8/383. — Семенниковъ, стор. 65, ч. 31.

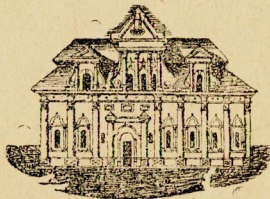
15. Друкарня Тимофія Олександровича Вербицького (1625-1626 рр.).

184. Часослов по уставу св. Іерусалимскихъ обителей. 1625. 4^о. Деф. (лл. 2-4 ненум. нема; низка лл. в початку допис.; деякі лл. обібрані по краяхъ). — К. Печ. Лавра. VIII. 6/60. — Карат. ч. 303.

16. Друкарня Спиридона Соболя (1628-1630 рр.).

185. Лімонаръ сирѣчь Цвѣтникъ иже во с. о. н. Софронія, патріарха Іерусалимскаго. Составленъ же Іоанномъ іеромонахомъ в лѣто шестьсотное. 1628 4^о. Деф. (текст на деякихъ лл. заклеєний; останні лл. дописані). — К. Печ. Лавра. III. 5/28. — Карат. ч. 321.

186. Апостолъ Тетръ. 1630. F^о. З гербомъ Богдана Стеткевича і невеличкимъ образомъ св. Луки, ритин. на дереві. — К. Печ. Лавра I. 2/1. — Карат., ч. 367.

IV. Друкарні на Чернігівщині.

17. Друкарня Кирила Транквіліона в Чернігівським Слєцьким ман. (1646 р.).

187. Знімки з загол. л., лл. 7 і 53 збірника Кирила Транквіліона „Перло многоцѣнное“. 1646. 4^о. — З колекції С. І. Маслова. — Карат. ч. 593.

18. Друкарня Лазаря Барановича в Новгороді-Сіверському (1675-1679 рр.).

188. Псалтирь пророка и царя Давида с пѣснми Моисеовыми. 1675. Вел. 4^о. З образом царя Давида, різан. на дереві. — Соф. соб. ч. 42. — Ундольск. ч. 888.

189. [Димитрій Ростовський]. Чуда Пресвятой и Прєблагословенной Дѣвы Маріи. 1677. 4^о. На л. 4 зв. Ілїнська Божа Матір, різана на дереві. — К. Дух. Акад. С. VII. ¹¹/₁₅₃₁. — Ундольск. ч. 918.

190. *Lazarz Baranowicz*. Nowa miara starey wiary. 167... 4^о. З різан. на дереві символічним образом вхаристії (стор. 4 нєнум.). Див. нижче ч. 191. — К. Печ. Лавра. V. ²/₇₈. — Estreicher, t. XII, str. 358-359.

191. *Joanicusz Galatowski*. Skarb pochwały z koźdey nauki wyzwoloney do skarbnicy Naswietszey Bogarodzicy Jeleckiey. 1676. 4^о. На зв. загол. л. та-ж ритина, що і в ч. 190. Деф. (нема стор. 1-6). — К. Печ. Лавра. IV. ³/₁₂. — Estreicher, t. XVII, str. 15.

Тут же: „Nowa miara starey wiary“ *Лазаря Барановича*. N. Siew. 167... Деф. (нема стор. 3-4 нєнум.). Див. вище ч. 190.

192. *Joanicusz Galatowski*. Stary Kosciol zachodni nowemu Kosciolowi Rzymskiemu pochodzenie Duchu S. od Oycy samego, nie od Syna pokazuje. 1678. 4^о. З присвятою Лазарю Барановичу. — К. Печ. Лавра. V ⁶/₁₃₂. — Estreicher, t. XVII, str. 13.

193. *Joanicjusz Galatowski*. Labędź z piorami swemi... 1679. 4°. З присвятою гетьману Івану Самойловичу. — Соф. соб. ч. 1448. — *Estreicher*, t. XVII, str. 13.

Тут же два інших трактата Галатовського:

1) *Alphabetum rozmaitym heretykom niewier-
nym*. Czernihow, 1681. Деф. (нема початку до 126 стор.).
Див. нижче ч. 215. 2) *Alkoran Machometow*. Czerni-
how, 1683. Деф. (нема стор. 3-16 нenum.). Див. нижче ч. 216.

19. Друкарня, заснована Лазарем Барановичем в Св. Троїцкім
Ільїнському монастиреві в Чернігові (1680—1820 рр.).

194. Октоихъ. 1682. 4°. З образом Іоана Дамаскина, ритин. на дереві. Деф. (без початку; декілька лл. дописано). — К. Дух. Акад. В. XVII. ^{9/259}. — Ундольск. ч. 996.

195. Триодион си есть Трипѣснецъ Св. Великой Пятдесятицы (Триудъ цвітна). 1685. F^o. З передмовою до Лазаря Барановича від ігумена Лаврентія Кривоновича. Дереворити: герб Лазаря Барановича (нагрудний хрест) — на зв. загол. л. та образ Іоана Дамаскина — перед текстом. Примірник повний, але розбитий. — 1-й Держ. Музей ч. 65. — Ундольск. ч. 1025; Свѣнцицкій ч. 99.

196. *Іоаникій Галатовський*. Грѣхи rozmaity wokrattѣ написанные, до сповѣдника и до исповѣдаючагося належатъ... 1685. 4°. — З бібліотеки П. М. Попова. — Ундольск. ч. 1027.

197. *Іоаникій Галатовський*. Боги поганскіи, в болванахъ мешкаючіи духове злыи... 1686. 4°. З присвятою царівні Софії Олексівні. — К. Печ. Лавра XIV. ^{6/7}. — Ундольск. ч. 1034.

Тут же: „Души людей умерлыхъ“ Галатовського. Ч. 1687. Деф. (нема лл. 1-5 нenum.) — Ундольск ч. 1054.

198. (*Димитрій Ростовський*). Руно орошенное... 1689. 4°. — К. Печ. Лавра XI. ^{7/117}. — Ундольск. ч. 1099.

199. (*Димитрій Ростовський*). Руно орошенное... типомъ шестое подано. 1702. 4°. З образом Ільїнскої Божої Матері, різаним на дереві (на л. 5 нenum. зв.). — К. Печ. Лавра XI. ^{6/72} (Г. VII—76).

200. (*Димитрій Ростовський*). Руно орошенное... типомъ шестое подано. 1702. 4°. Деф. (л. 5 нenum. вирваний). — К. Печ. Лавра XI. ^{6/72}. (Г. VII.—77). — Пекарскій ч. 59.

Видання підроблене. Беручи на увагу шрифт, орнамент та водяні знаки паперу, його треба віднести до чернігівських видань половини XVIII в.

201. Зерцало от писанія Божественнаго. 1705. F^o. З присвятою гетьману Мазепі, віршами на його пошану п. назв. „Krzyż, początek mądrości“ і т. зв. „лабіринтом“: „Іоан Мазепа гетман малороской

земли". Герб Мазепи, російський державний герб, рисунок на л. 14 зв. та герб Іоана Максимовича ритинов. на міді; образ Ільїнської Божої Матері, Іоана Предтечі і апокаліптичної Богородиці різані на дереві.— Соф. соб. ч. 977.— Пекарській ч. 98.

202. Зерцало от писанія Божественнаго. 1705. 4^о. З присвятою ген. судді Василю Кочубеві. На зв. загол. л. герб Кочубея, різан. на міді; на л. 4 нenum. зв. образ апокаліптичної Богородиці, різан. на дереві.— Соф. соб. ч. 733.— *А. П. Миловидовъ*. Описаніє сл.-русскихъ старопеч. книгъ Виленской Публ. Библіотеки. Вильна. 1908, ч. 97.

Тут же: „Апология въ утоленіе печали чело-
вѣка сущаго въ бѣдѣ, гоненіи позлобле-
ніи“. S. l. et. a.—„Реестръ о бываемыхъ повсягодно поминове-
ніяхъ“. К. 1758 і декілька брошур Спб. і Московської друкарні.

203. *Іоан Максимович*. Алфавитъ собранный, риемами сложенныи. 1705. F^о. З присвятою царевичу Олексію Петровичу. Рямка на загол. л. і російськ. держ. герб на л. 2 нен. ритин. на міді; малюнки в тексті—на дереві.—К. Печ. Лавра XV. ¹/₁₈.— Пекарській ч. 97.

204. *Іоан Максимович*. Богородице Дѣво книга наре-
ченна... 1707. F^о. Деф. (нема лл. 298-299).—К. Печ. Лавра XV. ¹/₉.— Пекарській ч. 112. (зазначених у Пекарського ритин на окремих лл. нема).

205. *Іоан Максимович*. Феатронъ или позоръ нравоучи-
тельный. 1708. 4^о. Рямка на загол. л. (з поміткою И. П.), образ Великої Церкви Ільїнського ман. та Ільїнської Божої Матері з пред-
стоящими, на зв. загол. л., різані на дереві.—К. Печ. Лавра IV. ⁵/₁₄.— Пекарській ч. 127.

206. *Іоан Максимович*. Молитва Отче нашъ. 1709. 12^о. З ри-
тин. на дереві гербом гетьмана Ів. Скоропадського й присвятою йому.—К. Печ. Лавра VIII. ⁷/₇₃.— Пекарській ч. 145.

207. *Іоан Максимович*. Царскій путь Креста Господня,
воводящій в животъ вѣчный. 1709. 4^о. З присвятою Петрові І.
З алегоричн. ритинами на окрем. лл., різан. на міді I. Strzelbicki'm і N. Z.—К. Печ. Лавра VIII. ⁶/₂₇.—Пекарській ч. 146.

208. Иліотропiон, сообразованіе челоѳческой воли
съ божественною изобразующей, трудами... *Іоанна Макси-
мовича*... з латинска по славенску предложенный. 1714. 4^о.
З присвятою Іоан. Максимовичу від учителів, послушників та братії
Чернігівського Архієр. Дома. Загол. л. (рямка і текст) ритин. на
міді.—З бібліотеки М. Е. Макаренка.—Пекарській ч. 243.

209. Апология въ утоленіе печали челоѳка су-
щаго въ бѣдѣ, гоненіи и озлобленія, в кратце сло-
женная. 1716. 4^о.—К. Печ. Лавра II. ⁷/₁₃₁.—Пекарській ч. 304.

210. Правило къ Божественному причащенію. 1745. 4^о. Рямка на загол. л. (з поміт. К. Г.), Старозавітна Тройця на зв. загол. л. та низка ритин в тексті різані на дереві (з помітками В. Г. та Георгій); образ Ісуса Христа на л. 4 зв. та Божої Матері (з поміткою М. Ч. або М. S) на л. 23 зв.—на міді.—К. Печ. Лавра VI. ³/₃₁.—Срезн. Бемъ, ч. 111.

211. Анеологіонъ сі єсть цвѣтословъ. 1753. F^о. З образом Старозавітної Тройці на зв. загол. л., різан. на дереві Іаковом Талярєвським.—К. Печ. Лавра XVIII. ²/₁₀.—Срезн. Бемъ, ч. 265.

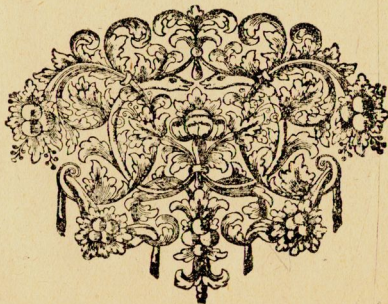
212. Псалтирь съ возелѣдованіємъ. 1763. F^о. Старозавітна Тройця на зв. загол. л. та царь Давид перед текстом Псалтири різані на дереві Іаковом Талярєвським.—К. Печ. Лавра XII. ¹/₂₄.—Ундольск. ч. 2394.

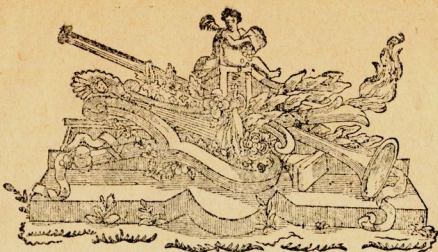
213. Собраніє разныхъ поученій на всѣ воскресные и праздничные дни на три части раздѣленное. 1778. F^о. Чч. I-III.—1-й Держ. Музей ч. 58.—Ундольск. ч. 2673.

214. *Lazarz Baranowicz. Notiy pięć, ran Chrystusowych pięć.* 1680. 4^о. З присвятою царю Федору Олексієвичу. В тексті невеличкі дереворити символічних образів. Деф. (без кінця). Див. вище ч. 47.—К. Печ. Лавра XIV. ¹/₂₃.—Estreicher, t. XII, str. 359.

215. *Joanicjusz Galatowski. Alphabetum rozmaitym here-tykom niewiernym.* 1681. 4^о. З присвятою гетьману Ів. Самойловичу. Див. вище ч. 193.—К. Печ. Лавра V. ⁶/₁₄₉.—Estreicher, t. XVII, str. 11.

216. *Joanicjusz Galatowski. Alkoran Machometow...* 1683. 4^о. З присвятою царям Іоану та Петру Олексієвичам. Російський державний герб на стор. 3 нен. та образ Єлецької Божої Матері на стор. 16 нен. різані на дереві. Див. вище ч. 193.—З бібліотеки М. Е. Макаренка.—Estreicher, t. XVII, str. 11.

V. Світські друкарні XVIII століття. *)

20. Друкарня в Бердичові.

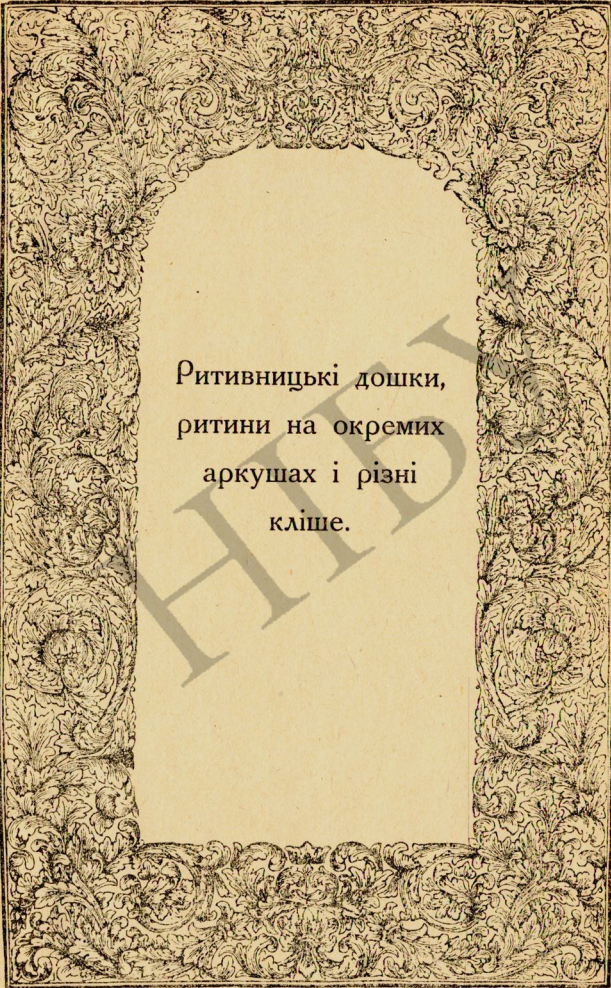
217. Учреждения для управления губерній Всероссийскія Имперіи. Въ коихъ столицы. 1795. 4°. Російською та польською мовами en regard. — К. Дух. Акад. В. XXI. $\frac{7}{161}$. — Estreicher, t. IX, str. 674.

21. Миколаїв. Чорноморська Адміралтейська друкарня (з 1798 р.).

218. Семень Бобровъ. Таврида, или мой лѣтній день в Таврическомъ Херсонисѣ. 1798. 8°. — К. Дух. Акад. XXXIII. $\frac{3}{36}$. — Семенниковъ. „Русскій Библиофилъ“ 1912 р., ч. 3, стор. 54, ч. 9.

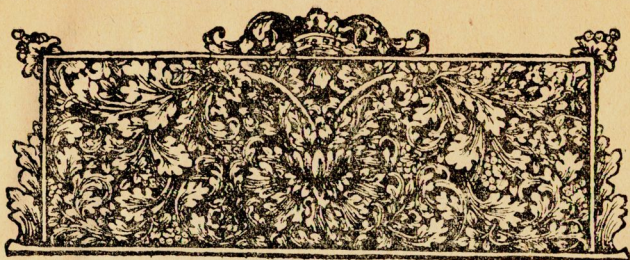

*) Видання друкарні Академії Київської див. вище, чч. 177-183.

Ритивницькі дошки,
ритини на окремих
аркушах і різні
кліше.

НІБУ

a) Дереворити.

219. Двохбічна ритивницька дошка з 4 образами, невідомої друкарні. На околиннім боці: 1) Пілат, що умиває руки, 2) Ісус Христос у Каїафи (38,2 × 29,5 см.); на звороті: 3) катування Христа, 4) покладення тернового вінка (38,9 × 29,7 см.). — Відділ письма та друку Лавреськ. музею. *Дерев. ч. 2308.*

220-221. Відбитки з дошки ч. 219.

222. Двохбічна ритивницька дошка Київсько-Печерської друкарні з образами: 1) Святий Хр. Микола (23,8 × 31,5), 2) Св. вмч. Варвари та її життя, 11 малюнків (23,5 × 31,5). — Відділ письма та друку Лавреськ. музею. *Дерев. ч. 589.*

223. Відбитка з образу св. вмч. Варвари.

224. Ритовницька дошка Почаївської друкарні з образом Почаївської Божої Матері (23,8 × 32,5). — Відділ письма та друку Лавреськ. Муз. *Дерев. ч. 2316.*

225. Відбитка з дошки ч. 224.

226. Ритивницька дошка Почаївської друкарні з образом Почаївської Божої Матері та її чудес, 9 малюнків (26,6 × 38,3). — Відділ письма та друку Лавреськ. Муз. *Дерев. ч. 2311.*

227. Відбитка з дошки ч. 226.

228. Ритивницька дошка Почаївської друкарні з образом коронування Богородиці (29,7 × 40,3). — Відділ письма та друку Лавреськ. Музею. *Дерев. ч. 582.*

229. Ритивницька дошка Почаївської друкарні з образом Іс. Христа, що несе хрест; з просвітом внизу для тексту (16,5 × 26,3). — Відділ письма та друку Лавреськ. Музею. *Дерев. ч. 2323.*

230. Відбитка з дошки ч. 229.

231. Рямка для заголовкового листка. В медальонах змальовані: Св. Трійця, арх. Михаїл, Іоан Предтеча, архидіакон Стефан, Андрій Первозваний, Антоній Печерський, Феодосій Печерський, Успіння, Велика церква та дзвінниця Лаври. З поміткою: „монахъ Лларіонъ рѣзалъ“ (17,3 × 28,5).—Відділ письма та друку Лаврськ. Муз.

232. Рямка для загол. листка Псалтирі з образом царя Давида, що плаче, прор. Нафана, Великої Лаврської Церкви та двох епізодів з Старозавітної історії (15,2 × 23,8).—Відділ письма та друку Лаврськ. Музею. *Дерев. ч. 113.*

233-235. 3 кліше для заставок з фігурами святих в медальонах.

236. Кліше з словом *канѡнъ* (10,9 × 2).

237. Кліше з словами: *и́маѡвъ кѡнѡнаго и́ радѡстѡ ѡ архѡдѡа принодѡкъ.* (6,9 × 3,2).

238. Вязання: *и́мосѡ глагола гѡ пѣснь перкал и́мосѡхъ вѡскрѣсѡнъ* (35,2 × 3,3).

239. Вязання: *сѡбѡгъ апѡстѡла іѡана бѣгѡлазѡка вѡкѡноѡ посланіѡ маѡл и́* (12 × 2,7).

240. Ініціал *Г* (3,3 × 4).

241. Ініціал *Д* (3 × 3,9).

242. Ініціал *И* (4,7 × 5,8).

243. Ініціал *Σ* (4,8 × 5,9).

244. Кінцівка (5,5 × 4,7).

245. Кінцівка (2,7 × 2,7).

246-270. 25 лл. відбиток з ритивницьких дошок Почаївської друкарні.

271-273. 3 лл. відбиток з рямок для загол. лл. Почаївської друкарні.

274-283. 10 лл. відбиток гербів, заставок, заголовкових рядків, ініціалів, кінцівок та других частин орнаменту Почаївської друкарні*).

в) Ритивування на міді.

284. Ритивницька дошка з образом Нестора-літописця для Патерика Печерського 1702 р. (див. вище ч. 140), з поміткою *Л. Т. (Леонтій Тарасевич)* (12,1 × 16,2).—Відділ письма та друку Лаврськ. Музею *Мід. ч. 128.*—Ровинській, т. II, стовб. 990 (знімок) і 991.

285. Відбитка з дошки ч. 284.

286. Двохбічна ритивницька дошка: 1) на околиннім боці образ гетьмана Мазепи в лицарській зброї, його герб, оточений військовою арматурою, та ин. фігури. Текст: *Princeps ecclesiarum triumphans Sancta Sophia, Augusto militans nomini Mazepiano...* Підпис: *Magister Ioannes Migura, Orientalis Metropolis Kijoviensis Archi Diaconus 1705.*—Ровинській, т. I, стовб. 409; т. II, стовб. 656 (знімок).

*) Чч. 233-283 з Відділу письма та друку Лаврськ. Музею.

2) на звороті портрет Стефана Яворського та інші образи. Текст: Oriens ex alto visitans matrem urbium Kijoviam... з підписом *Ioannis Miguræ* та датою: Anno Domini, MDCCVI, Mense Aug: Die 2. (31,1 × 45,4).—Відділ письма та друку Лаврськ. Муз. *Мід.* ч. 266.

287. Відбитка малюнку, присвяченого Мазепі.

288. Ритивницька дошка з образом митр. Рафаїла Заборовського, його герба, Великої Лаврської Церкви, будовань Київської Академії та її студентів та ин. Текст: Pium ac debitum Musarum Kijoviensium.. d. Raphaeli Zaborowski... monumentum thesibus ex universa Philosophia erectum publiceque exhibitum per... AA: LL: et Phil-iae auditorem Damianum Galachowski... anno 1739 lulij 17 die. Підпис: *Gregorius Lewicki Sculp.*—Kijov: Podol: (61,8 × 43,3).—Відділ письма та друку Лаврськ. Муз. *Мідн.* ч. 264.—Ровинській, т. II, стовб. 588.

289. Відбитка з дошки ч. 288.

290. Ритивницька дошка з образом вмч. Варвари та її страждань, з гербом митроп. Тимофія Щербацького. Текст: Theses philosophicae... Has... Kijoviae in Orthodoxa Academia Mohylo-Zaborowsciana defendet publice respondens AA LL et Philosophiae Auditor... Basilius Dumnicky Anno 1741 Mense... Підписи: *Delineavit Josephus Szigura Kijoviae. Aere incidit Johann David Schleuen Berolini 1741* (38,8 × 65,2).—Відділ письма та друку Лавр. Музею. *Мід.* ч. 267.—Ровинській, II, стовб. 1199.

291. Відбитка з дошки ч. 290.—Відділ письма та друку Лаврськ. Муз. ч. 2377.

292. Ритивницька дошка з образом прц. Григорія, чудотворця Печерського, та потоплення його вояками кн. Ростислава, для Патерика Печерського (12 × 16,6).—Відділ письма та друку Лаврськ. Муз. *Мід.* ч. 112.

293. Відбитка з дошки ч. 292.

294. Ритивницька дошка, що змальовує прибуття іконописців з Царьгороду до монастиря Печерського: 2 малюнка для Патерика Печерського, з поміткою *Я. К.* (Яков Кончаковський) (12,1 × 16,3).—Відділ письма та друку Лаврськ. Муз. *Мід.* ч. 102.—Ровинській, II, стовб. 547.

295. Відбитка з дошки ч. 294.

296. Ритивницька дошка з символічним малюнком, що змальовує Петра Великого на коняці перед військом, захоплення Азову, Кізікермена та ин.: для Патерика Печерського, з поміткою *Я. К.* (16,8 × 26,4).—Відділ письма та друку Лаврськ. Муз. *Мід.* ч. 95.

297. Відбитка з дошки ч. 296.

298. Ритивницька дошка з символічним образом Евхаристії. З поміткою *Я. К.* (12,7 × 16,5).—Відділ письма та друку Лаврськ. Муз. *Мід.* ч. 181.

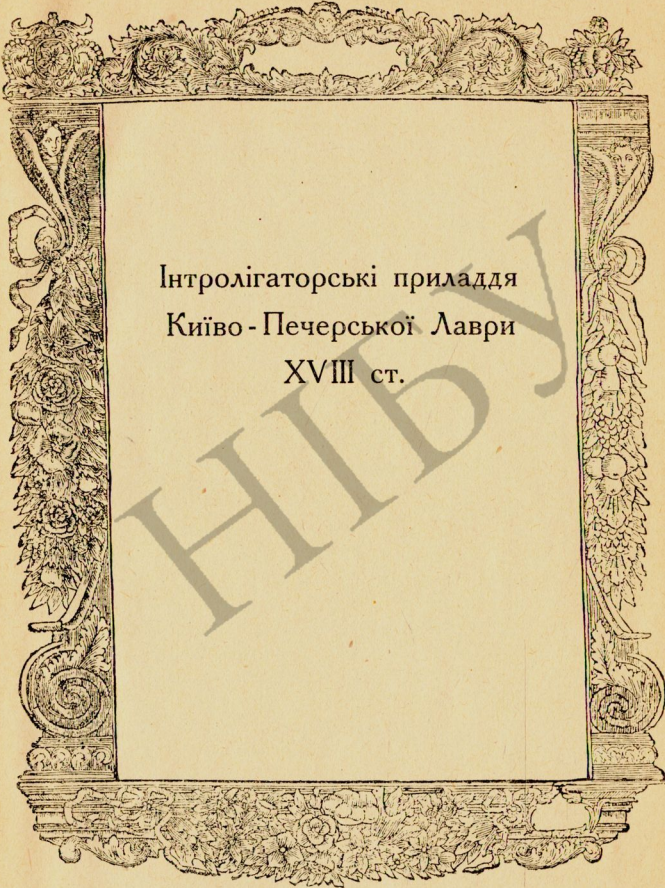
299. Відбитка з дошки ч. 298.

300. Рямка для заголовк. листка до євангелія з образом Ісуса Христа на колесниці, яку везуть лев, бик, янгол та орел, Іоана Предтечі, символічних фігур віри, надії та любови, 4 євангелістів, Великої Лаврської церкви та ин. Підпис: *Свѣтѣ се спичель чкѣй грдѣтъ, ѿмыи мздѣ ѿ дѣла предѣ лицѣмъ своимъ. нсѣ ѿб.* Підпис: „Коперовадь *Іаковъ Кончаковскій* въ Кієвопечерской Лаврѣ при типографіи. 1786 года мѣсяца Марта 6 дня“ (31,7 × 45,3).—Відділ письма та друку Лаврськ. Музею. *Мід.* ч. 57.—Ровинскій, II, стовб. 547.

301. Знімок з ритини *Інокентія Щирського* „*Labarum triumphale Triados...*“ на пошану ректора Київського Колегіума Прокопія Котачинського, з образом групи студентів перед будинком Колегіума.—Відділ письма та друку Лаврськ. Музею.—Ровинскій, II, стовб. 1236.

302. Альбом відбиток з мідних ритивницьких дошок Київсько-Печерської друкарні XVIII та XIX вв. Вел. F^o (46,5 × 65,5). 77 лл. з 294 відбитками.—К. Печ. Лавра XIX. 52 (D. XIX—48).

Інтролігаторські приладдя
Київо - Печерської Лаври
XVIII ст.

НІБУ

Приладдя, що вживалися для тиснення на шкіряних оправах в інтролігарні
Київо-Печерської Лаври в XVIII ст.

303. Мідний ролик для накочування, з ручкою. Діаметр 4,2 снт.—
Відділ письма та друку Лаврєск. Музею ч. 402.

304. Те-ж, діам. 6,4 снт.—Відділ письма та друку Лаврєск. Му-
зею ч. 403.

305. Мідна плитка для тиснення заголовків, з написом Є҃мїє
(5,3 × 1,3).—Відділ письма та друку Лаврєск. Муз. ч. 393.

306. Мідна плитка для тиснення середників, двохбічна, овальна
з зубчатыми краями. Образи: 1) Богоматір, Велика Лаврєска Церква,
Антоній та Феодосій, 2) Розпяття з предстоящими. Діаметри: 9,7 і
6,5 снт.—Відділ письма та друку Лаврєск. Муз. ч. 360.

307. Те-ж. Образи: 1) Коронування Пр. Богородиці, 2) Розпяття
з предстоящими. Діаметри: 9,6 і 6,4—Відділ письма та друку Лавр-
єського Музею ч. 359.

308. Те-ж. Образи: 1) Божа Матір на троні з предстоящими
Антонієм та Феодосієм, 2) Деїсус. Діаметри: 13,9 і 9,5.—Відділ письма
та друку Лаврєск. Музею ч. 358.

309. Мідна плитка для тиснення середників, двохбічна, прямо-
кутна. Образи: 1) Божа Матір в хмарах серед янголів; під ногами
її місяць; на руках немовлятко Христос, що побиває списом змія,
2) Христос в чаші серед янголів на фоні знаряддів страстей (5,2 × 10).—
Відділ письма та друку Лаврєск. Музею ч. 349.

310. Мідна двохбічна плитка для тиснення кутників з образами
євангелїстів Матвія та Марка. Розміри: 7,4 і 8,2.—Відділ письма та
друку Лаврєск. Муз. ч. 377.

311. Те-ж з образами єванг. Луки та Іоана. Розміри 5,5 і 8,8.—
Відділ письма та друку Лаврєск. Музею ч. 381.

312. Аркуш з відбитками плиток для тиснення середників з
образами Ієсуса Христа, Богоматері та святих. З палетурні Почаївської
Лаври.—Відділ письма та друку Лаврєск. Музею.

Пояснення до ілюстрацій.

1. Обгортка—Рямка з видання „Псалтирь съ возелѣдованіємъ“. К., 1756 р.
2. Стор. 1 — Герб Івана Федоровича з львівського „Апостола“, 1574 р.
3. „ 3 — Марка Укр. Инст. Книгознавства, роб. В. Кричевського за ритиною з „Ключа Разумѣнія“ І. Галлятовського. Львів, 1665 р.
4. „ 5 — Заставка з Львівського „Апостола“, 1574 р.
5. „ 5 — С — ініціал з того-ж видання.
6. „ 8 — Кінцівка „ „ „
7. „ 9 — Рямка з Біблії Фр. Скорини. Прага, 1517—1519 рр.
8. „ 11 — Заставка з того ж видання.
9. „ 12 — Кінцівка „ „ „
10. „ 13 — Рямка з видання „Акафієть св. вмч. Варварѣ“. К., 1756 р.
11. „ 15 — Заставка з Львівського „Апостола“, 1574 р.
12. „ 19 — Кінцівка з Біблії. Острог, 1581 р.
13. „ 20 — Заставка з того-ж видання.
14. „ 23 — Кінцівка з того-ж видання.
15. „ 24 — Заставка з видання „Псалтирь съ возелѣдованіємъ“. К. 1756 р.
16. „ 33 — Друкарня Київско-Печерської Лаври з заголовкового листка Біблії. К., 1758 р.
17. „ 34 — Заставка з „Анеологіона“. Чернігів, 1753 р.
18. „ 37 — Кінцівка з „Псалтира съ возелѣдованіємъ“. Чернігів, 1763 р.
19. „ 38 — Заставка з збірника „Радостныя чувствованія музѣ.“ К., 1796 р.
20. „ 38 — Кінцівка з того ж видання.
21. „ 39 — Рямка з „Псалтира съ возелѣдованіємъ“. К., 1756 р.
22. „ 41 — Заставка з *Ωρολογιον* α. К., 1713 р.
23. „ 44 — Кінцівка з „Псалтира съ возелѣдованіємъ“. К., 1756 р.
24. „ 45 — Рямка з видання „Акафієть св. вмч. Варварѣ“. К., 1756 р.
25. „ 47 — Заставка з „Книги дѣяній“. К., 1722 р.
26. „ 47 — Кінцівка з „Алфавиту“ Іоана Максимовича, Чернігів, 1705 р.
27. „ 48 — Заставка з Біблії. Острог, 1581 р.
28. „ 48 — Кінцівка з „Требника“. Стратин., 1606 р.
29. „ 50 — Кінцівка з „Псалтира съ возелѣдованіємъ“. Чернігів, 1763 р.
30. На звороті обгортки кінцівка з „Псалтира съ возелѣдованіємъ“. К., 1756 р.
31. Горішню лінію в книжці зроблено з ксилографічного аразка лаврської друкарні.

З М І С Т.

Передмова	стор. 5-8
Видання, надруковані по-за межами України, ч.ч. 1-9	9-12
Книги, надруковані українськими друкарнями в XVI-XVIII ст.:	

I. Друкарні в Галичині.

1. Друкарня Івана Федоровича у Львові (1573-1574 рр.), чч. 10-11.	15
2. „ Львівського Братства (з 1586 р.), чч. 12-35	15-17
3. „ Михайла Сльозки у Львові (1639-1667 рр.), чч. 36-45	17-18
4. „ Еп. Арсенія Желиборського у Львові (1645-1646 рр.), чч. 46-47.	18
5. „ Еп. Іосифа Шумлянського у Львові (1687-1690, 1700-1708 рр.), чч. 48-49	18
6. „ Ф. Ю. Балабана у Стрятині (1604-1606 рр.), чч. 50-52	18-19
7. „ Еп. Гедеона Балабана у Крилосі (1606 р.), ч. 53.	19
8. „ Унівського монастиря в Золочівській окрузі (1652-1771 рр.), чч. 54-61.	19

II. Друкарні на Волині.

9. Друкарня кв. К. К. Острозького в м. Острозі (1580-1612 рр.), чч. 62-73.	20-21
10. „ кв. К. К. Острозького в Дерманській монастирі (1603-1605 рр.), чч. 74-75.	21
11. „ Кирила Транквіліона-Ставровецького (1618-1619 рр.), чч. 76-77.	21
12. „ Почаївської Лаври (1732-1923 рр.), чч. 78-104.	21-23

III. Київські друкарні.

13. Друкарня Київо-Печерської Лаври (1617-1921 рр.), чч. 105-176	24-32
14. „ Академії Київської при Лаврі Печерській (з 1787 р.), чч. 177-183.	32-33
15. „ Т. О. Вербицького (1625-1626 рр.), ч. 184	33
16. „ С. Соболя (1628-1630 рр.), чч. 185-186	33

IV. Друкарні на Чернігівщині.

17. Друкарня Кирила Транквіліона в Чернігівській Єлецькій ман. (1646 р.), ч. 187	34
18. „ Лазаря Барановича в Новгороді-Сіверському (1675-1679 рр.), чч. 188-193	34-35

19. „ Троїцького Іллінського ман. в Чернігові (1680-1820 рр.), чч. 194-216. 35-37

V. Світські друкарні XVIII ст.

20. Друкарня в Бердичеві, ч. 217 38

21. „ Чорноморського Адміралтейства в м. Миколаїві (з 1798 р.), ч. 218. 38

Ритивницькі дошки, ритини на окремих аркушах та кліше головним чином Київсько-Печерської та Почайвської друкарень XVIII ст.

а. Дереворити, чч. 219-283. 41-42

б. Ритинування на міді, чч. 284-302. 42-44

Првладдя, що вживалися для тиснення на шкіряних оправах в інтролігарні Київсько-Печерської Лаври в XVIII ст., чч. 303-312. 45-47

Пояснення до ілюстрацій 48

1984

Б

Р. Р. N 1506 (64)

ИИБУ

ИИБУ

Д.Р.

НИБЛ

75k

